

TÜRKÇE

TYT

SORU ÇÖZÜMÜ - 3
(Cüm.Öge./Tür.-Anlat.Boz.)

ORDU-ÖDM

Güneş; kaldırım kenarındaki unutmabeni, menekşe ve süsenlere dokunup karşı binadaki açık pencereye yüzünü dönmüştü.

Bu cümle nin öge diziliş i aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne – nesne – zarf tümleci – yüklem
- B) Nesne – dolaylı tümleç - özne – zarf tümleci - yüklem
- C) Nesne – zarf tümleci – dolaylı tümleç – yüklem
- D) Özne – zarf tümleci – dolaylı tümleç – nesne – yüklem**
- E) Özne – nesne – zarf tümleci – dolaylı tümleç – yüklem

Aşağıdaki sorulardan hangisine verilen cevap diğerlerinden farklı bir öge olur?

- A) Kim verdi sana bu gazeteyi?
- B) Hangi ders daha çok seviliyor?
- C) Buradan kaç tren geçti?
- D) Kardeşinden ne istedi?**
- E) Ülkelerden hangisi daha iyi?

Aşağıdaki cümlelerden hangisi temel ögelerden oluşmuştur?

- A) Düşünmek, ruhun kendisiyle konuşmasıdır.**
- B) Kurbağa, gökyüzünü kuyunun ağzı kadar sanır.
- C) Yaşamımız yaşadıklarımızla değil, beklentilerimizle şekillenir.
- D) İnsanoğlunun yapacakları, hayal ettikleriyle sınırlıdır.
- E) Hedefi olmayanlar çalışmaktan zevk almazlar.

“Ne zaman, nerede, neyi” sorularının cevabını sırasıyla veren cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Son zamanlarda dostlukların perakende fiyatına satıldığına şahidiz.
- B) Bugün dört yanımda sevgi dolu bir dünya var.
- C) Güveni ve saygıyı bu dönülmez yollarda tüketmeyin.
- D) Gülmek fırtınalı gökte doğan gökkuşağı gibidir.
- E) Şimdi, bu beton yığınları arasında geçmişimi özleyorum.**

Aşağıdakilerden hangisinde birinci dize zarf tümleci görevinde kullanılmıştır?

- A) Ömrünün geçtiği sahilden uzaklaştıkça
Dalga kıvrımları ardında büyür tenhalık
- B) Bu aşkın sevdasını çekenler bilir
Çeşminden kanlı yaş dökenler bilir
- C) Vücudumda üç yüz altmış damarım
Kötü söz elinden bozuldu gitti
- D) Baharda hüznün takılmaz saçlara
Mutluluğa gem vurulmaz
- E) Yırtıcı kuşların ömürleri az
Bir tek ipten iki cambaz oynamaz

(I) Romanın anlatım biçimi iç içe geçmiş ikili anlatımdan oluşmaktadır. (II) Tarihler verilerek oluşturulan bölümlerin birinde “ben anlatıcı” kullanılırken diğerinde “hâkim bakış açısı” kullanılmıştır. (III) Bu da romana bir oyun havası vermiştir. (IV) Öykü, roman gibi vaka anlatımları esasında bir oyundan ibaret değil midir; sinema, tiyatro metinleri bu oyunlardan çıkmakta değil midir? (V) Hayatın kendisi bir oyundur aslında.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümle, kurallı birleşik cümledir.
- B) II. cümle, birleşik bir fiil cümlesidir.
- C) III. cümle, basit yapılı ve olumlu bir cümledir.
- D) IV. cümle; biçimce olumlu, anlamca olumsuzdur.**
- E) V. cümle; devrik, basit bir isim cümlesidir.

Türkiye’de edebiyat tarihçiliğinde artık klişeleşmiş tavırlar ve yaklaşımlar mevcuttur. Söz konusu Türk romanı olduğunda sözü bunun Avrupa menşeli bir tür olduğundan tutup Tanzimat, Servetifünun ve uzun bir Cumhuriyet Dönemi’ne kadar getirmek bir âdet olmuştur. Bu tarihsel yaklaşıma ek olarak tek tek romanlar üzerinden ilerleyen, bu romanları belli bağlamlara oturtan okumalar yapan edebiyat eleştirmenlerimiz de yok değildi şüphesiz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

A) Birleşik cümle

B) Biçimce olumsuz, anlamca olumlu cümle

C) İsim cümlesi

D) Devrik cümle

E) Sıralı cümle

Aşağıdakilerden hangisi yapısına göre basit, söz dizimine göre devrik bir isim cümlesidir?

- A) Heyetler arası görüşmelerde iş birliğini artırma kararı alınmıştır.
- B) Bu şehirde rüyada gibiydim tam elli beş yıldır.**
- C) Hayat hiç de kolay değil herkesin zannettiği gibi.
- D) Akıldır insana verilen en büyük sermaye.
- E) Burası bünyesinde barındırıyor doğanın tüm güzelliklerini.

Bahar aylarında açan erguvan ağaçları ile anılan Emirgan; çınar altı kahveleri, tarihî ahşap evlerle dolu sokakları, aniden karşımıza çıkan merdivenleri ve sıcakkanlı esnafıyla, kimliğini muhafaza eden güzel bir Boğaziçi köyü.

Bu cümlenin özellikleri aşağıdaki seçeneklerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Olumlu - kurallı - isim - sıralı
- B) Olumsuz - kurallı - fiil - bağlı
- C) Olumlu - devrik - fiil - birleşik
- D) Olumlu - kurallı - isim - birleşik**
- E) Olumsuz - devrik - isim - basit

(I) Bütün kardeşlerine sahip çıktı. (II) Hayvanları ve doğayı çok severdi. (III) Bütün okulları başarıyla okudu. (IV) Çok güçlü bir yapısı vardı. (V) Kardeşleri için çok emek verdi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi, fiil cümlesi değildir?

A) I.

B) II.

C) III.

D) IV.

E) V.

Tiyatroya gelen izleyici sayısının kalabalık olması oyuncularını çok olumlu etkilemişti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilir?

- A) “izleyici” yerine “seyirci” sözcüğünün getirilmesiyle
- B) “olumlu” sözcüğünden sonra “bir şekilde” sözünün getirilmesiyle
- C) “kalabalık” sözcüğünün yerine “fazla” sözcüğünün getirilmesiyle**
- D) “çok” sözünün cümleden atılmasıyla
- E) “sayısının” sözcüğünün yerine “adedinin” sözcüğünün kullanılmasıyla

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Meselelere, onun objektif bir tavırla yaklaşacağını tahmin ediyorum.
- B) Çalışmalarının onu istenilen başarıya götürmeyeceğini düşünüyorum.
- C) Hedeflerine ulaşmak için bütün engelleri aşmaya çalışan bu gençlere hayranım.
- D) Üyelerimize komisyonumuzun çalışmaları hakkında detaylı bir bilgi vereceğiz.
- E) Göreve yeni başlayan kaymakama tebrik ve kutlama ziyaretinde bulunduk.**

Aynı dönemde yaşayan birbirinin çağdaşı bazı bilim insanları bu olayı ciddiyle araştırıyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcüğün yanlış yerde kullanımı
- B) Gereksiz sözcük kullanımı**
- C) Sözcüğün yanlış anlamda kullanımı
- D) Mantık hatası
- E) Çelişen sözlerin bir arada kullanımı

İç Anadolu Bölgesi, ekonomik ve bitki örtüsü açısından diğer bölgelerden oldukça farklı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne – yüklem uyumsuzluğu
- B) Yüklem eksikliği
- C) Tamlama yanlışlığı**
- D) Nesne eksikliği
- E) Çatı uyumsuzluğu

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, ayraç içinde verilen anlatım bozukluğuna örnek olamaz?

- A) Ben diyeyim yirmi beş, siz deyin bir ay sonra terhis oluyorum.
(tamlanan eksikliği)
- B) Çocukların futbol sahaları yoktu, bu nedenle sokak aralarında oynuyorlardı.
(özne eksikliği)
- C) Hastayla konuşup bilgi vermeniz gerekmektedir. (dolaylı tümleç eksikliği)
- D) Çok çalışılıp iyi hazırlanırsan başarılı olmaman için hiçbir sebep yok.
(çatı uyumsuzluğu)
- E) Ben ve kardeşim seneler önce de buraya gelmiştim. (yüklem eksikliği)**